

[Indenrigsministeren.]

folketingets anden behandling af lovforslaget den 31. maj 1965 vedtoges forslaget og dets overgang til tredje behandling, der forudsattes at skulle finde sted i den påtænkte folketingsssamling i september 1965.

Indenrigsministeriet har senest i september 1965 været i forbindelse med Rosenvængets Grundejerkomité, der har oplyst, at der stadig ikke foreligger samtykke fra samtlige kvarterets grundejere til de projekterede udvidelser på Finseninstitutets ejendom.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg forslaget til lov om ekspropriation til udvidelse af bygningsanlæggene på Finseninstitutets ejendom til tingets velvillige behandling.

Boligministeren (Kaj Andresen): Jeg har hermed den ære for det høje folketing at genfremsætte *forslag til lov om ejerlejligheder*.

Forslaget fremsattes første gang i sidste folketingsår, men nåede ikke at blive behandlet.

Ejerlejlighedsudvalgets betænkning, der var i trykken, da lovforslaget blev fremsat, blev afgivet i juni måned 1965.

Idet jeg henviser til de bemærkninger, jeg knyttede til forslaget ved dets første fremsættelse, skal jeg tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Jeg tillader mig endvidere for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om midlertidige driftslån til boligbyggeriet*.

Dette lovforslag har sin baggrund i det høje renteniveau, som vi har for tiden her i landet, og som i særlig grad har ramt de sidste par års byggeri. For udlejningsbyggeriet er rentestigningerne særlig følelige, fordi mellem 75 og 80 pct. af huslejen i nybyggeriet går til betaling af finansieringsudgifterne, og fordi renten ikke som for parcelhusenes vedkommende kan fradrages i opgørelsen til personlig skat, så rentebyrden mildnes.

En rentestigning på 1 pct. betyder, at en almindelig bolig i udlejningsbyggeriet stiger 700-900 kr. om året i leje, og de 2 pct.s rentestigning i tiden fra foråret

1964 har således medført væsentlige leje-forhøjelser.

Der må sigtes på en nedbringelse af renten og en billigørelse af nybyggeriet. Dette må søges opnået gennem den almindelige økonomiske politik og en langsigtet boligpolitik. Det må være målet for denne at få opført gode og tidssvarende boliger til alle, der efterspørger bolig, og til en pris, der står i rimeligt forhold til befolkningens indtægter.

På kortere sigt er det nødvendigt at gennemføre foranstaltninger for at modvirke, at lejen i det nybyggeri, der er opført i perioden med en høj rente, kommer op på et niveau, der ikke kan klares af de befolkningsgrupper, som lejlighederne er opført for.

Det af boligministeriet nedsatte indekslånudvalg, der har nationalbankdirektør Hoffmeyer som formand, har udarbejdet en redegørelse med forslag til forskellige former for støtte til det kursramte byggeri. Denne redegørelse vil blive offentliggjort snarest. Da såvel de heri indeholdte forslag som andre foreliggende tanker i højere grad er led i en mere langsigtet boligpolitisk løsning eller griber ind i bestående tilskudsordninger, har regeringen fundet det rettest at fremsætte et forslag, der ikke præjudicerer de reformer, som overvejes i folketingets boligpolitiske udvalg.

Når man ikke har valgt blot at forhøje de tillæg til driftstilskud, der allerede ydes, er grunden dels den, at man derved ville få visse problemer med det ældre byggeri med driftstilskud, dels den, at en udbygning af de eksisterende tilskudsordninger ville give disse ordningers noget stive system med de skarpe indtægtsgrænser en forøget og uønsket betydning. Hertil kommer som nævnt, at man ikke har ønsket at gribe ind i bestående tilskudsordninger.

Forslagets hensigt er at give dækning for den kapitaludgift, som de nuværende driftstilskud ikke dækker, idet man tager sit udgangspunkt i en rente på 7,5 pct., svarende til renten i foråret 1964, efter hvilket tidspunkt rentestigningerne har været størst og derfor har voldt særlige vanskeligheder for byggeriet.

Den foreslåede støtte består i et driftslån, som i de to første år udgør 1,25 kr.

[Boligministeren.]

pr. m² etageareal for hver kvarte procent, renten overstiger 7,5 pct. I de følgende 3 år nedsættes låneydelsen.

Med forslaget om driftslån kommer statens støtte til nybyggeriet i en overgangsperiode til at bestå af det oprindelige driftstilskud, de hidtidige tillæg til dette og de foreslåede driftslån.

Med en effektiv rente på 7,5 pct. vil mindrebedemlede lejere efter den bestående ordning få 8,50 kr. pr. m² i driftstilskud og 4,00 kr. i tillæg hertil. For en rentestigning fra 7,5 pct. til 9,5 pct. giver forslaget 10,00 kr. pr. m² og tillægget til driftstilskud 8,00 kr. pr. m², hvilket stort set svarer til den forhøjede renteudgift.

For et byggeri, der er finansieret med lån til en gennemsnitlig rente på 9,5 pct. p. a., bliver der således tale om et samlet beløb i støtte på 30,50 kr. pr. m² til mindrebedemlede husstande eller for en lejlighed på 85 m² ca. 2.600 kr. årligt, hvoraf godt 1.500 kr. modsvarer rentestigningen fra 7,5 til 9,5 pct.

Forslagets virkning i det enkelte tilfælde vil naturligvis afhænge af, hvorvidt de enkelte byggerier har haft hele den nævnte rentestigning.

Det kunne have været ønskeligt, om disse problemer kunne være klareret gennem en mere langsigtet løsning, men af såvel tekniske som de tidligere nævnte principielle grunde vil det næppe være muligt at gennemføre en større omlægning så betids, at den kan hjælpe de folk, der i dag har hjælp behov. Folketingets boligpolitiske udvalg må have tid til at arbejde de nævnte problemer igennem, og jeg håber derfor, at tinget vil give dette forslag en hurtig behandling. Derigennem kan ydes en håndsrækning til de borgere, der uden egen skyld er kommet i en vanskelig situation.

Forslaget er som nævnt bygget op på en låneordning, fordi erfaringen fra den støtte, der er ydet i henhold til den hidtidige lovgivning, har vist, at det vil være ønskeligt, at støtten kan reguleres, når forudsætningerne ændrer sig.

Med hensyn til enkelthederne skal jeg blot fremhæve, at det bærende i selve låneordningen er, at såvel lån som tilbagebetaling aftrappes. Efter forslaget aftrappes lånet igennem fem år. Herefter indskydes et

år, hvor der hverken ydes eller tilbagebetales noget, og derpå skal lånet med renter tilbagebetales i en stigende takt over 7 år.

Hele låneordningen får således en vis relation til den almindelige indkomstudvikling.

Forslaget tilsigter som nævnt at yde en rimelig støtte til de lejere, der er særlig hårdt ramt af renteudviklingen. Med hensyn til enkelthederne tillader jeg mig at henvise til forslaget og de dertil knyttede bemærkninger.

Jeg er naturligvis rede til at forhandle om såvel principperne i forslaget som om de enkelte bestemmelser, men indstiller forslaget til en velvillig og hurtig behandling.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om anlæg og drift af tunnelbaner i Københavns, Frederiksberg og Tårnby kommuner.

Lovforslaget blev fremsat i folketingsåret 1964-65 og fik da en stort set velvillig behandling i folketinget. Det blev derefter henvist til behandling i et af folketinget nedsat udvalg, der i sommerens løb har stillet og fået besvaret en række spørgsmål.

Forslaget fremsættes i det store og hele uændret. Der er dog foretaget visse mindre væsentlige rettelser af rent redaktionel art, ligesom der i § 6 er foretaget et par mindre rettelser, om hvilke jeg gerne vil sige et par ord.

Der vil forskellige steder blive tale om berøring mellem tunnelanlæggene og blandt andet de i 1964 af dette høje ting vedtagne motorvejsanlæg i og ved København. Disse vejanlæg er underkastet ministeren for offentlige arbejders bestyrelse, men det er imidlertid tanken at lade de pågældende kommuner projektere og udføre vejanlæggene på ministerens vegne, således som hovedlandevejsloven af 1963 åbner mulighed for.

Jeg har derfor fundet det rigtigst at ændre slutningen af paragraffens stk. 2, således at dette foruden egentlige kommunale anlægsarbejder også dækker forholdene med hensyn til projektering og udførelse af førnævnte motorvejsanlæg. Da disse som sagt bestyres af ministeren for offentlige arbejder, har jeg endvidere ment at måtte ændre i stk. 1 og i bemærkningerne til § 6 ordet